SENTINELA

ANUL IV, Nr. 11
14 Martie 1943

GAZETA OSTĂŞEASCĂ A NAŢIUNII
APARE DUMINICA
Inscrisă la Tribunalul Ilfov C. I. C. sub Nr. 623/1939

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Strada Sărindar Nr. 5-7-9 — Bucureşti
TELEFON: 3.96.62

Neadormită la datorie, gata oricând să deslănţuie potopul de foc asupra duşmanului, artileria noastră a ştiut să fie la înălţimea eroismului infanteriei pe linia de luptă. Camarazii germani s'au simţit întotdeauna în mândră tovărăşie cu artileria românească şi au salutat cu admiraţie preciziunea tragerii bravilor noştri tunari. Plămădiţi din acelaşi sânge eroic ca al tuturor ostaşilor noştri, artileriştii au susţinut adeseori chiar lupte corp la corp, respingând năvala bolşevicilor.

Crezul ostașului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul țării și în veșnicia Neamului Românesc.
2. Port în suflet icoana României adevărate și jur să-mi jertfesc vieața pentru hotarele ei.
3. Indeplinesc ordinele fără șovăire și nu mă înfricoșează nici primejdia, nici trufia dușmanului.
4. Urăsc de moarte: minciuna, hoția, trădarea, fiindcă ele înjosesc și necinstesc pe ostași.
5. Iubesc camarazii; ei sunt ca și mine chezășia libertății țării, ostași bravi în războiu și lucrători harnici în uzine și ogoare, în timp de pace.
Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Bravura unui divizion de artilerie grea

Numeroasele și bine meritatele citări obținute din partea Comandamentelor germane, dovedesc cât de apreciate au fost calitățile excepționale ale tunarilor români în cadrul marilor victorii obținute în Est.

Pentru a înțelege mai bine spiritul de corp, valoarea militară, a acestei arme de elită, este suficient să ne oprim la oricare dintre actiunile artileriei din cursul războiului.

Vom consemna azi bravura unui divizion de artilerie grea, care s'a remarcat în mod deosebit în grelele lupte din Octomvrie.

Luptând in condiții foarte grele și trebuind, ca dealtfel întotdeauna, să facă față unei covârșitoare disproporții numerice, acest divizion a sfărâmat sub focul lui dinamic și precis toate încercările disperate ale inamicului de a obține decizia luptei.

Pornind atacul cu o puternică desfășurare de foc, bolșevicii credeau că pot obține în scurt timp victoria în acel sector al luptei — unul dintre cele mai importante prin poziția sa. Când atacul a pornit cu toată desfășurarea de forțe, tir de artilerie, aruncătoare Brandt și Katiușa, valuri succesive de infanterie, el a fost imediat oprit în fața tragerilor de interdicție ale acestui divizion. Rând pe rând s'au sfărâmat în fața zidului de foc al tunurilor românești, toate mijloacele de acțiune ale dușmanului.

Bravul divizion nu era la prima ispravă. In ordinul său de citare, scrie că de câte ori a fost nevoie de a se constitui o apărare puternică sau de a se deslănțui un atac crâncen, întotdeauna tunarii dela 41 și-au dat vitejeasca lor contribuție. Sub focul violent al tunurilor lor, în nenumărate rânduri au fost aduse la tăcere bateriile dușmane, sfărâmate toate încercările inamice.

Bravii tunari ai României și-au făcut datoria din plin la posturile lor de luptă.

GENERALUL „ȘOAPTĂ"

Incă dela începutul actualului războiu, adversarii noștri, puși în vădită inferioritate pe câmpul de luptă, au contat pe sprijinul decisiv al câtorva „generali" curioși. S'a vorbit astfel despre generalul „Iarnă", despre generalul „Timp", despre generalul „Foamete", despre generalul „Spațiu", etc. Speranța pusă în „generali" de soiul celor de mai sus este, prin ea însăși, o dovadă de neputință, care nu face cinste unor pretinse „mari puteri".

Din nefericire însă pentru inamicii noștri, vestiții „generali" s-au dovedit rând pe rând neputința. Generalul „Iarnă" a avut de două ori cuvântul pe fontul din răsărit, fiind tot de atâtea ori învins de tenacitatea și spiritul de jertfă al armatelor germano-române. Generalul „Timp" s'a dovedit a fi un trădător, deoarece lucrează mai mult în favoarea noastră decât în a celor ce-și puseseră nădejdea în el. Generalul „Foamete" calcă pe urmele colegului său „Timp", hoardele comuniste fiind cele dintâi care îi simt ascuțișul săbiei. Cât privește pe generalul „Spațiu", armatele germano-aliate vor dovedi în curând că speranțele puse în el sunt zadarnice.

In fața acestei situații, adversarii noștri au împins acum în linia de foc pe generalul „Șoaptă". Trebue să recunoaștem dela început că acesta este mult mai primejdios decât tovarășii săi compromiși. Vă îndoiți cumva de existența lui? N'aveți decât să discutați despre mersul războiului și veți vedea că din zece persoane cel puțin opt sunt complicii săi. Conștient sau inconștient, mulți dintre noi îi execută ordinele. Dintre toți „generalii" inamici, el este cel mai viclean. Nu îndrăznește să dea lupta cu cei de pe front, știindu-i pe aceștia prea căliți în focul luptelor pentru a cădea în mrejele lui. El luptă împotriva celor de acasă.

Nevăzut, el trece granițele când nici nu gândești, străbate spații imense în timpul record, intră prin mii de urechi pentru a ieși prin tot atâtea mii de guri, mereu amenințător, având întotdeauna un singur gând: prăbușirea frontului intern.

Printre Germani, generalul „Șoaptă" nu și-a putut recruta decât foarte puțini complici, care sunt făcuți inofensivi de îndată ce sunt descoperiți.

La noi însă domnește, în privința aceasta, o ușurință condamnabilă. Nu poți să te miști câteva sute de metri pe stradă sau chiar pe ulițele unui sat, fără să nu simți acțiunea vicleană a generalului „Șoaptă". E o stare de lucruri care trebue să înceteze, fiindcă amenință însăși existența neamului, constituind o adevărată trădare, atât față de cei ce luptă pe câmpul de bătaie, cât și față de cei ce s'au jertfit. Frontul intern trebue să fie la înălțimea frontului de luptă. Legea muncii și legea tăcerii să ne impună tuturor disciplina aspră a clipelor hotărîtoare. Cine iese din această disciplină este un complice al dușmanului. Pe front sau acasă, putem contribui fiecare la victoria ce va veni, muncind în tăcere și părăsind obiceiul primejdios de a flecări sau de a ne socoti fiecare strategi sau oameni politici. Conducerea războiului și cârma țării se află în mâinile unor oameni hotărîți și patrioți, care știu ce vor și știu ce au de făcut. Să nu le turburăm strădania prin ușurința noastră nesocotită.

Inchinare învățătorilor eroi

Invățători slăviți prin jertfa ce-ați dat-o României,
Martiri ai crucii și-ai credinței porniți pe drumul vitejiei,
Nemuritor e-al vostru nume, sădit cu-atâta tăinuire
In sufletele tuturora, altar de sfântă preamărire!

Mânați pe drum de glorii cu sufletul senin
Voi ați lăsat în urmă și școală și cămin,
Ca azi durerea'n rugă spre ceruri să'nălțăm
Și jertfa voastră pururi, cu toți s'o lăudăm!

Biruitori în lupte purtați de-un crez divin,
Voi ați sfințit cu sânge credința de creștin,
Iar glasul stins acolo, departe de hotare,
Ne'ndeamnă să refacem o Românie Mare!

Iar sufletele noastre, martiri învățători,
Vă fac cununi de lacrimi, ce se preschimbă'n flori
Și jertfe voastră pururi în imnuri preamăresc
C'ați plămădit cu sânge pământul strămoșesc.

Ingenunchiați copii din vechile hotare,
Aprindeți azi din jertfă luminile'n altare
Și din durerea noastră pe sfintele morminte,
Sădim recunoștința aducerii aminte!...

Invățători ce-ați dat lumină din lumină,
La căpătâiul vostru azi țara se închină.
Și clopotele toate vă preamăresc în cânt,
Slăvind puterea jertfei adusă pe pământ.

V. DIACONU

UN STEGAR al unității românești

S'au împlinit douăzeci și patru de ani de când sub povara anilor și venerat de întreaga națiune română și-a dat obștescul sfârșit Gheorghe Pop de Băsești. Fusese luptător mândru și neînfricat pentru dreptatea și libertatea Românilor de dincolo de Carpați, unul din stegarii neclătinați de nicio furtună ai unității românești depline.

Badea Gheorghe dela Băsești a fost și va rămâne deapururi una din cele mai impunătoare și mai mândre figuri ale vieții politice ardelenești.

Purtător de cuvânt al unei mari și sfinte cauze — dreptatea românească — el a apărat-o cu statornicie și însuflețire vreme de peste o jumătate de veac. A trăit clipele dela 1 Decemvrie 1918, când a avut îndreptățita cinste de a prezida adunarea isorică dela Alba Iulia, care a statornicit unirea veșnică a Ardealului cu patria mamă. A trăit aievea împlinirea idealului dezrobirii și unității naționale, întru grăbirea căruia n'a cruțat nicio trudă, nicio jertfă.

Viața pilduitoare a lui Gh. Pop de Băsești se confundă cu însăși lupta viforoasă pe care au dus-o fără răgaz, frații noștri de peste munți pentru a-și menține individualitatea națională și a-și despica drumul spre descătușare. El a fost mulți ani președintele partidului național român, după moartea lui Ion Rațiu, a fost deputat și interpret al intereselor neamului său, oriunde era nevoe. A fost necontenit prezent în toată frământarea politică și mișcarea culturală a vremii lui. Cu mare prestigiu, cu neînfrântă voință, cu unanim recunoscută competență.

In faimosul proces al „Memorandum"-ului fusese osândit și oricând după aceia, când o răspundere trebuia luată, el era în frunte.

In clipele sale din urmă, când după o nobilă, îndelungată și rodnică strădanie viața i se încheia, a avut durerea să fie martor la ultimile acte disperate săvârșite pe pământul Ardealului de foștii stăpânitori în silită retragere. Iar când sicriul său, înfășurat în tricolorul patriei, era pornit spre locul de veșnică odihnă, o ploaie de gloanțe dușmane se abătură asupra lui. Era supremul omagiu pentru neînfricatul luptător care închisese ochii, văzând împlinirea visului milenar al neamului său, vis care-i înflăcărase viața și-i dase uriașa putere de a susține o luptă de proporții istorice.

Toată agoniseala lui, Pop de Băsești a lăsat-o pentru opere culturale și de interes obștesc.

GH. MIHNEA

Misiunea luminoasă a scriitorilor

Zilele trecute, d-l Tojo, șeful guvernului japonez, cu prilejul constituirii sindicatului scriitorilor, a spus între altele, următoarele cuvinte:

„Istoria lumii ne-a învățat că multe națiuni s'au prăbușit și au dispărut, cu toate faptele lor de arme, din cauză că au fost învinse în forțele lor spirituale și morale. Purtătorii condeiului trebue să aibă, mai ales acum, conștiința importanței pe care o are misiunea lor plină de răspundere“.

Cuvintele înaltului dregător japonez au mărturisit un mare adevăr. O națiune ca să-și merite locul de cinste printre celelalte țări trebue să dovedească, în afara calităților războinice, că posedă daruri sufletești care ajută la progresul civilizației, îmbogățind cultura omenirii.

Purtătorii de condei, scriitorii, sunt aceia cari în primul rând sunt chemați să înfățișeze în opere nemuritoare zestrea sufletească a poporului, comorile de gândire, moștenite din moși strămoși, ce stau ascunse celor din afară, până în ziua când apare cel hărăzit cu darul dumnezeesc al scrisului să scoată la iveală mărgăritarele.

Sabia de foc a cuvântului pătrunde ușor în cugetul mulțimei, aduce lumină și trezește conștiința națională.

Frumusețile spirituale și morale ale unui popor și faptele lui eroice de arme ar dispărea pentru istorie, dacă n'ar fi omul ales care să le dea viață, să le învestmânteze în haina frumoasă a cuvântului.

Iată dar importanța covârșitoare a scriitorului și misiunea lui plină de răspundere despre care a vorbit primul ministru japonez.

Scriitorii români au fost totdeauna la înălțime. Ce au însemnat ei pentru viața noastră națională, nu se poate arăta în cuprinsul acestui articol. Să ne gândim numai la scriitorii de peste Carpați, cari sute de ani au ținut trează conștiința românească, nepărăsind condeiul, nici în fața celor mai aspre prigoniri.

Mergând pe drumul luminos al înaintașilor și în acest războiu, scriitorii noștri s'au arătat demni de misiunea lor, făcându-și datoria până la jertfa de sine.

Din paginile „Sentinelei“ — și din celelalte reviste și ziare, camarazii noștri, cititori și ostași, au putut urmări cu însuflețire munca mânuitorilor de condei, care din zi în zi a fost mai înfloritoare.

Alături de flăcăii satelor, porniți în minunatul avânt pentru desrobirea fraților basarabeni și bucovineni, tinerii scriitori au răspuns și ei la sunetul goarnei, dovedind că știu să mânuiască tot atât de bine sabia ca și condeiul.

Sufletul le spunea că în răsărit, acolo în stepele nemărginite ale Rusiei, se plămădește astăzi o nouă Europă, în care scumpa lor Patrie trebue să aibă locul de cinste, căpătat prin luptă cruntă și jertfă; de aceea eroismul lor n'a fost mai prejos decât al celorlalți bravi camarazi de arme.

Tinerii scriitori au trăit clipele grele de războiu, au scris despre vitejia fără seamăn a dorobanților români și în mod firesc, schijele și gloanțele i-au nimerit și pe unii dintre ei, primind împăcați moartea ca și ciobanul din frumoasa baladă „Miorița“:

Iar tu de omor
Să nu le spui lor;
Să le spui curat
Că m'am însurat
Cu-o mândră crăiasă
A lumii mireasă;
Că la nunta mea
A căzut o stea;
Soarele și luna
Mi-au ținut cununa;
Brazi și păltinași
I-am avut nuntași;
Preoți, munții mari
Păsări, lăutari,
Păsărele mii
Și stele făclii!...

In amintirea acestor scriitori români căzuți la datorie, revista „Basarabia Literară“ le închină numărul din săptămâna trecută.

Sunt peste treisprezece cruci de scriitori eroi cari s'au alăturat norodului de morminte glorioase presărate în stepele răsăritului și în munții Caucazului.

Patria recunoscătoare se închină în fața jertfei adusă de tinerii poeți și le așează numele în paginile de aur ale neamului.

I. VALERIAN

ARMA MEA

Arma mea din vremuri bune,
Draga mea din vremuri grele,
Sunt nedespărțit de tine
Ca de brazda gliei mele,
Draga mea din vremuri grele.

Când s'aude plâns de goarnă
La hotarul Țării mele
Foc și moarte îi răstoarnă
Dușmanului prin rețele,
Draga mea din vremuri grele.

Imi uit dorurile toate...
Să trăsnească și să tune,
Mă târâsc cu ea pe coate
Pân' pe dușman l'oiu răpune,
Draga mea din vremuri bune.

Pe senin și pe furtună,
Draga mea din vremuri grele,
Mergem tainic împreună
Prin hârtoape și rețele,
Draga mea din vremuri grele.

Când te simt la pieptul meu
Nici nu-mi pasă de păgâni
Numai tu și Dumnezeu
Ne-ajutați să fim stăpâni...
Dacă mor, te dau din mâini

Să te ducă'n depărtare
Peste visurile mele,
Să faci pază la hotare,
Sau rușinea să ne-o spele,
Draga mea din vremuri grele.

Gh. Neguriță

Comandanții vaselor românești stau neadormiți la datorie

SLAVA EROILOR

Pe-a gândului aripă, mai sus de cerul clar,
Mă urc cu mintea iarăși în templul solitar,
In lumea voastră sacră, nemuritori români,
Ce 'n aprigă 'ncleștare cu neamuri de păgâni,
In vremile trecute, cu spada și cu flinta,
Știut-ați să v'atingeți — pe totdeauna — ținta.

Eroic, în războaie, ori unde și ori când,
Jertfitu-v'ați și viața — ca tot mereu luptând,
Cu slovele de aur, în pagini de istorii,
Să încheiați elogiul mănunchiului de glorii, —
Prin fapte mari de arme, sub coamele de brazi,
Să faceți România așa cum este azi...

Vă văd pe toți acolo, în galeria sfântă,
Cu flori înghirlandată și'n care pasări cântă
Eternul imn de slavă, pe bolta de safir,
Glorificând ideea și fapta de martir,
Pe unde, ca și zeii din anticul Olimp,
V'ați încrustat un nume în spațiu și în timp.

Admir pe socluri domnii și vița mușatină,
Hatmanii, Basarabii, domnițele 'n hermină,
Ostașii, căpitanii și sufletele mute:
Opt sute mii, — umile figuri necunoscute, —
Ce'n sângele fierbinte, din valul mondial,
Căzut-au pentru țară și pentru ideal.

Alături, în lumină de albe constelații,
Se-aliniază sfinții, eroii, cruciații,
Acei ce-au frânt dușmanul departe'n răsărit,
La Niprul cel sălbatec, la Donul răscolit,
Martirii României în lupta legendară,
Deschizători de drumuri, întregitori de țară...

Slăviți eroi, ai unui popor ce vrea să fie
Cârmaciul navei sale și sol de armonie,
Voi n'ați murit. Ci pururi, în amintirea clară
Și'n inimile noastre, trăi-veți; căci — comoară —
Ne-ați dăruit, prin veacuri, o Românie nouă.
Scumpi mucenici ai țării, în veci mărire vouă!

Locot. I. I. ALEXANDRESCU

Teroarea sovietică mărește numărul prizonierilor

Ultimele două luni de teroare au mărit și mai mult numărul dezertorilor din armatele sovietice. Peste 50.000 de dezertori au fost descoperiți în diferite sectoare din spatele frontului și în interiorul țării.

Mulți fugari, ofițeri și soldați, s'au predat trupelor germane, cerându-le ocrotirea. Ei au declarat că preferă moartea decât să mai lupte sub teroarea stăpânirii sângeroase a bolșevicilor. Goi și flămânzi, dezertorii rătăcesc în debandadă, căutând hrană și adăpost.

La Kamensk, pe malul Donului, doi ofițeri superiori, care fugiseră în liniile noastre, văzând albume cu fotografii din București s'au mirat că la noi există atâtea clădiri frumoase, parcuri, muzee, monumente istorice. Fiind în contra progresului, bolșevicii au robit spiritul de artă, împodobind grădinile publice cu statui de duzină, reprezentând, simbolic, o lucrătoare, un muncitor.

Timp de douăzeci și cinci de ani, Uniunea Sovietică n'a determinat nicio manifestare artistică de prestigiu universal. Toate producțiile de așa zisă artă erau standardizate și se reduceau numai la înțelegerea și interesul colectiv.

Călărașii români prin stepele rusești

Compania noastră

Am întâlnit, în trenul care mă ducea spre unitate, un ostaș cu adevărat brav. Caporalul, despre care vorbesc, sta liniștit într'un colț al vagonului și răsfoia o cărticică cu versuri ostășești. Cele două „unghiuri", brodate cu fir, pe brațul stâng, m'a făcut să-l privesc cu admirație pe acest camarad rănit în două rânduri și așezându-mă lângă el, am început taina.

Mi-a povestit, mai întâi, despre faptele de arme ale camarazilor lui căzuți în luptă și numai după aceia mi-a vorbit despre isprăvile pentru care el a fost decorat.

Ceea ce m'a impresionat mai mult, la acest fiu de țăran, a fost cumințenia în vorbă. N'a pomenit nicio localitate, niciun nume de unitate sau de comandanți, și totuși l-am înțeles atât de bine. Vorbele lui ne-au mers la inimă fiindcă dela inimă veneau.

„Eu știu că mi-am făcut datoria, pe cât am putut, începu camaradul meu. Am luptat și am biruit. Unitatea mea n'a dat un pas înapoi. Mai rămâneam câte unul să ne legăm rănile, dar *„compania" noastră un singur drum știa „înainte"*. Rana, dela picior, am căpătat-o după ce compania noastră cucerise cele mai întărite poziții ale inamicului.

Am stat câtva timp în spital și cu rana aproape vindecată am cerut d-lor doctori să mă trimită la unitate.

Intr'o seară, la o săptămână după sosirea mea, ne pomenim cu d-l căpitan la noi în șanțuri.

— „Măi băieți, ne zise el. Mâine jucăm noi a zecea, cine ia hora înainte?!".

— „Dumneavoastră, să trăiți, zicem noi".

— „Bine, bine, dar de ținut cine mi-o ține?".

— „Cu toți, până la unul! Răspundem noi".

In timpul nopții am făcut toate pregătirile, și când mai erau două ceasuri până la ziuă hora a început. Cântau tunurile, brandturile și mitralierele de se cutremura pământul.

Lovit din toate părțile, dușmanul a părăsit poziția. Atunci l-a rănit pe domnul căpitan, dar nu s'a evacuat. *După mine copii, nu vă lăsați, încă un hop și gata... Pe ei...*

L-am urmat ca pe un frate, deși mă încolțise o schije în mâna stângă. Am băgat repede un cocoloș de vată în rană și după dânsul. Trăgeam cu mitraliera de răsună valea. După un ceas am pus stăpânire pe sat și am luat două sute de prizonieri pe care i-am dus plocon la comanda regimentului.

Când ne-a văzut domnul colonel ne-a sărutat și pe mine și pe domnul căpitan. Apoi mi-a pus decorația asta pe piept.

Iacă, despre țara asta, pentru care am luptat și voi mai lupta, am scris și eu o poezioară. Zicând asta, caporalul a scos din sân o legăturică cu hârțoage și mi-a întins-o mie să citesc versurile ce urmează:

Țară, pe pământul tău...
Verde-i câmpul, iarba crește
Și pădurea înfrunzește,
Infloresc pomi roditori,
Se văd berze și cocori.
Cântă cucul lângă casă
In nucul cu frunza deasă,
Cântă 'n codru, 'n dumbrăvioară
De cu zori și până seară.
Cântă turturele, răsună vâlcele.
Mii de privighetori cântă
Tineri și bătrâni ascultă.
Șueră mierla 'n frunziș
Ca haiducii pe hoțiș,
Le-asculta femei și fete,
Și bătrâni cu dalbe plete,
Căci voinicii sunt la luptă
Pentru neam și cruce sfântă.
Luptă, să-te vadă iară,
Reîntregită, scumpă Țară!
Pe-aici nu e cuc, nici mierle.
N'am văzut nici tuturele,
N'am văzut privighetori....
Numai pupeze și ciori.
Cucu de-ar veni să cânte
N'are sărmănuțu unde,
Că n'are pe ce să stea,
Nu e pom, nu e vâlcea
Luni de zile mergi, gonești,
Pomi în cale nu 'ntâlnești!
Intâlnești te miri pe unde
Sat cu case risipite
Cu pământ acoperite.

Acum merg într'o delegație, adăogă ostașul și peste zece zile trec iarăș pe front. Voi lupta la cot cu camarazii mei până la sfârșitul războiului, și când vom răpune dușmanul avem să venim cu toți la casele noastre și liniștiți ne-om crește copiii și ne vom munci pământul. Astăzi, Țara mai are nevoie de noi.

Și... de nu dăm Țării, când Țara ne
cheamă,
Tributul nostru de faptă și sânge
Copiii noștri, de bună seamă
Amarnic vor plânge.

După ce am citit versurile, s'a ridicat și a venit la noi un bătrân, albit de ani. Ascultase și el liniștit, cu ochii plini de lacrimile bucuriei, povestea adevărată în care Pală Ion caporalul primise rănile și decorația, dar ultimele cuvinte îl chemaseră mai aproape. Era chemarea și unirea sfântă a sufletelor românești.

L-a mângâiat pe Ion și ne-a spus așa:

Măi băieți, sunt bătrân, de folos prea mare nu mai pot fi; dar să țineți minte câteva vorbe dela mine:

Ceea ce am mărit noi cu sânge, și voi prin sânge să dobândiți și prin muncă cinstită să păstrați. Lupta trebue să o ducem până la capăt, căci noi câșigăm bătălia, fiindcă a noastră-i dreptatea. Mergeți cu tot sufletul și cu Dumnezeu înainte!

Sergent t. r. TILICĂ DÂNCĂU

Fruntașul On Nicolae trage pe crenelurile cazematei

... Sfârșitul lui August trecut...

O secetă cumplită și o căldură copleșitoare se lăsase peste stepă. Buzele ne erau crăpate de arșiță și de sete, iar scuipatul ni se închegase în gură.

Batalionul de vânători de munte primește ordinul să atace și să pună stăpânire pe cota 109,2. Bolsevicii se înțepeniseră bine aci, fiind apărați de cazematele din care vărsau un foc puternic... Sublocotenentul Dârsteanu Ion pornise la atac în fruntea plutonului de pușcași și reușise să se apropie deabinelea de cazematele și întăririle bolșevice.

Plutonul ce comanda avusese dealtfel norocul de a fi susținut de mitraliera vrednicului trăgător On Nicolae și de aceea a faimosului caporal Veveriță. Câțiva servanți, împreună cu comandantul grupei de mitraliere, serg. Peia Adrian, cad răniți. Dar On și Veveriță duceau mai departe gloria mitralierelor lor, care trăgeau fără crutare și fără greș. Focul ce țâșnea cu, furie din cazemate, devenise din ce în ce mai slab. Ce se întâmplase?

Ne-au spus-o prizonierii bolșevici, mai târziu: **Minunații noștri mitraliori — On și Veveriță — reușiseră să ocheascã crenelurile cazematelor, omorând sau rănind 2—3 rânduri de trăgători bolșevici care se încumetau să treacă la mânuirea armelor automate. In cele din urmă niciunul nu mai voia să treacă trăgător, mai ales că pe creneluri se grupau adevărate snopuri de proiectile.**

Artileria noastră deslănțuie și ea un foc ucigător, așa încât după încă un salt îndrăsneț — care se executa odată cu lăsarea umbrelor serii, — încununând munca și încordarea unei zile de aspre lupte și încleștări, reușisem să punem stăpânire pe cota 109,2.

Am depășit-o chiar în seara zilei, așezându-ne la 5—6 sute de metri dincolo de ea. Peste noapte rușii încercară un contra-atac pentru a recuceri cota, dar s'au isbit de apărarea noastră dârză.

Glasul ascuțit al puștilor mitraliere se îngâna cu clănțănitul mai gros al mitralierelor și cu răbufniturile de bas ale brandt-urilor, iar proiectilele trasoare ce se încrucișau încoace și încolo, dădeau impresia unui feeric joc de artificii.

In fața noastră se întindea un lan de grâu, care în așteptarea mânei de lucru își jertfea și el boabele.

A doua zi bolșevicii au bombardat cu proiectile incendiare, reușind să aprindă întregul lan. Trosneau grăunțele și paiele, de parcă s'ar fi deslănțuit sute de arme automate în miniatură. Suntem siliți să ne retragem ceva mai înapoi pentru a nu fi prinși în incendiul uriaș deslănțuit așa deodată peste toată întinderea câmpului.

Bolșevicii prinzând de veste pornesc la atac pentru a ne smulge cota. Presiunea lor devenea din ce în ce mai mare. Din fața ne amenințau limbile de foc care mistuiau nesățioase lanul.

... „Să treacă mitralierele înainte"...

S'a hotărît atunci să treacă mitralierele dincolo de... barajul natural de foc, pentru a opri prăpădul bolșevic. Imediat s'au format grupe de mitraliere cu efectiv redus (3—4 servanți pentru o piesă), care s'au avântat în prăpădul vâlvătăilor, trecând dincolo de ele. Bravii noștri mitraliori s'au cufundat în râul de foc și fum, care i-a înghițit de parcă i-ar fi mistuit într'o clipă. Nu s'au mai văzut.

Inimile ne băteau cu putere și așteptam cu vădită încordare să vedem dacă au reușit să treacă dincolo, fără a li se aprinde echipamentul sau muniția. Deodată auzim răpăiala mitralierelor noastre care făcuseră dincolo de barajul de foc un alt baraj de... oțel și plumb.

In hărmălaia și'n încordarea luptei, auzim frânturi din glasul lui Veveriță:

— „Trage Oane, nu-i lăsa să se apropie, că ne aruncă grenadele în cap"...

Plutoanele de pușcași bănuind situația critică în care se aflau mitralierele, și însuflețite de un spirit de înaltă camaraderie pentru mitraliorii care ne scăpaseră din atâtea primejdii, porniră deodată iureș nebun, ca un val de nestăvilit, către atacatorii bolșevici. Aceștia, văzând îndrăzneala și avântul ostașilor noștri, se opresc, se clatină, rândurile li se frâng și dau înapoi, luându-și nădejdea de a mai reocupa cota pe care ne încleștasem cu hotărîre.

Sublocot. rez. D. BUNESCU

Unui vânător de munte

Un gând și-o țintă ai avut
Când ai plecat de-acasă;
Din pieptul tău scut ai făcut,
Din arma ta, mireasă!

Te-ai îndreptat spre Caucaz,
Spre culmi de munți, înnalte,
In bubuit de tun și brandt
Și de obuze sparte!

La Nalcic, Maicop, Krasnodar,
Au vrut ei să te bată,
Dar tu le-ai spus că e'nzadar,
La fel ca și-altă dată!

Tu i-ai sdrobit pe toți la rând,
Cu-atâta hotărîre!
Și, ai trimis pe val de vânt,
In țară fericire.

Tu te-ai luptat ca un erou
Cu hoardele păgâne!
Acas' răsună un ecou:
E fapta ta, Române!!

Md. slt. dr. BUZILĂ

O baterie de coastă românească

Recunoaştere cu peripeţii

„S'a dat un ordin scurt şi concis: să se facă o recunoaştere în spaţiul B... şi V... După cum s'a constatat, concentrările de trupe au fost atacate cu bombe şi arme de bord. In spaţiul ordonat pentru cercetare se găseşte artileria antiaeriană şi aviaţia de vânătoare“

Este o dimineaţă de iarnă, rece ca gheaţa, atmosfera e limpede. Termometrul arată 27 grade sub zero. La orizont înspre Răsărit, cerul este dungat de câteva fâşii late, roşii şi galbene. Aceste culori pe care lumina soarelui le scoate în evidenţă pe cerul stepei, sunt o minunăţie.

Pe terenul de aterisaj, catalizatoarele zbârnie; strigătul mulţimii de oameni împrăştiaţi pe câmp se înteţeşte. Pământul este acoperit de ghiaţă; gerul a cauzat solului spărturi largi. Prin coşurile colibelor acoperite de zăpadă se ridică fumul gros şi alburiu. Oamenii mai gustă câte o cafea caldă şi fumează o ţigară. Motoarele dudue. Avion după avion vine la start. Motorul urcă prin ceaţa dimineţii de iarnă. Stepa fără niciun copac, cu dealuri netede şi văi acoperite cu zăpadă lucitoare, este străbătută de avioane. In faţa noastră soarele luceşte ca un glob roşu sângerat, iar peisajul pare ca un petec de covor lipit pe culorile palide albăstrii şi gălbui ale cerului. Ghiaţa de pe suprafaţa bălţilor şi de pe povârnişuri bate în trandafiriu; în „balka“ zăpada are reflexe de un albastru închis. In acest peisagiu, sărăcăcioasele case ale cazacilor par în lumina dimineţii ca în poveşti Pe toată întinderea câmpului se văd înşirate enorme clăi de fân, acoperite cu zăpadă.

In avion este un frig straşnic, pătrunzător chiar şi prin cojoacele groase. Sub noi, şoselele încep să dispară. Frontul este atins. Pe teren sunt numai pâlnii mari produse de bombe. Un foc inteţit al artileriei grele isbeşte în văile si povârnişurile din sectorul frontului. Nori groşi de fum negru se ridică în sus şi apoi se împrăştie încet, încet. Ţâşneşte de pretutindeni focul palid. Intr'un defileu, un sat este în flăcări. Fumul se ridică în nori compacţi deasupra văii. Avioanele gonesc prin strâmtorile fumegânde. Focul artileriei se abate asupra satului. Suntem deasupra inamicului La marele cot ne îndreptăm pe direcţia ordonată.

Prin văi şi pe şosele se zăresc vehicule de război, căruţe, tancuri, ca nişte jucării în peisajul alb de zăpadă.

Sub noi încep să se ivească primii nori de fum provocaţi de exploziile de proiectile ale tunurilor antiaeriene inamice. Avionul înaintează totuşi. Mai încolo, sburând printr'o vale, iată o şosea; sunt înşirate automobile, tancuri, camioane, unităţi de cavalerie, infanterişti. Pe marginile şoselei unde se înşiră câteva căscioare ţărăneşti, se află îngrămădite vehicule de tot soiul. Se deslușesc cutiile în patru colţuri ale tancurilor duşmane. Luăm altă înălţime. Tunurile antiaeriene ale bolşevicilor trag tot mai des. In jurul avionului proiectilele se sparg şi împrăştie nori de fum gălbui-negri Exploziile zguduie avionul cu putere.

Facem o curbă şi ne ridicăm tot mai sus. Ei trag de jos tot mai cu sete. Acum pot recunoaşte poziţia unei baterii de tunuri anti-tank. Lângă o casă de pe o colină se observă patru umbre palide în formă de cerc din care svâcneşte gura de foc. Bolşevicii vopsiseră tunul în culoare albă, iar mulţimea de luptători erau în mantăi speciale pentru zăpadă. Abia dacă se zăresc, Numai gura de tun trădează poziţia. Aripile avionului nostru străbate printr'un nor gros al fumului de proiectile. Degetele umblă mecanic pe roata de siguranţă. Puternica lovitură a singurei arme se amestecă deavalma cu sgomotul asurzitor al motoarelor. Gloanţele pornesc ca o dâră palidă din arma de bord spre poziţia inamicului aşezat pe coastă. Acum aud bubuiturile celeilalte mitraliere. Au observat şi ceilalţi camarazi poziţia tunurilor şi au tras foc asupra lor.

Observatorul a rămas mult timp în faţa aparatului său. Lângă el stă întinsă harta cu locul ce i s'a ordonat pentru cercetare, în mâna dreaptă ţine un creion spre a-şi nota rezultatele observaţiilor sale. Un vânt gheţos pătrunde în cabină. Ne întoarcem şi sburăm dealungul şoselei principale, îndărăt. Scotocim toate văile şi dealurile cu deamănuntul, în timp ce observatorul notează.

Două, trei sguduituri, şi văd dedesubt — căci pornesc în jos — în mijlocul şoselei înţesate, trei nori de fum isbucnind unul după altul. Nori de fum peste tot. Cotim spre stânga. Intr'o altă vale, pe şoseaua principală se vede tanc după tanc. Bivuacuri părăsite, răspândesc un fum gros şi spălăcit. Ne-au observat şi cine a avut picioare a dispărut prin gropi şi crăpăturile pământului.

Pe cerul de dimineaţă strălucesc în bătaia soarelui, norii proiectilelor tunurilor antiaeriene. Iar isbucneşte o rafală de a. c. v. Dar nu pot să ne atingă.

In alt loc se ridică un nor gros. Bombă după bombă vâjâie în ţintă, compactă.

Atenţie! Iar se aude un huruit. Mitraliera noastră răpăie. Se aude strigându-se: „Un avion de vânătoare vine dinspre dreapta“. Telegrafistul a recunoscut avionul de vânătoare al duşmanului tocmai la timp şi l-a luat sub ploaia de foc. Trei, patru împuşcături în avion Am luat tirul. Cotim repede spre dreapta şi deasupra aparatului sovietic. Aeroplanul se smulge deodată şi dispare îndărăt, făcând o curbă mare.

Mitralierele ţăcăne, aparatul inamic este pe urma noastră şi atacă. In aripa stângă se înfig patru proiectile, în dosul motorului. Slavă Domnului, nu iese nici fum, nici flăcări. O dâră de fum ţâşneşte dinapoi spre noi, sunt dârele de fum ale gloanţelor inamice.

Vânătorul bolşevic se ridică sus şi vrea să dispară.

Mă apucă un fel de mânie. O rafală puternică, duşmanul este deasupra. Observatorul nostru stă liniştit în faţa aparatului său şi-şi notează rezultatele pe hartă.

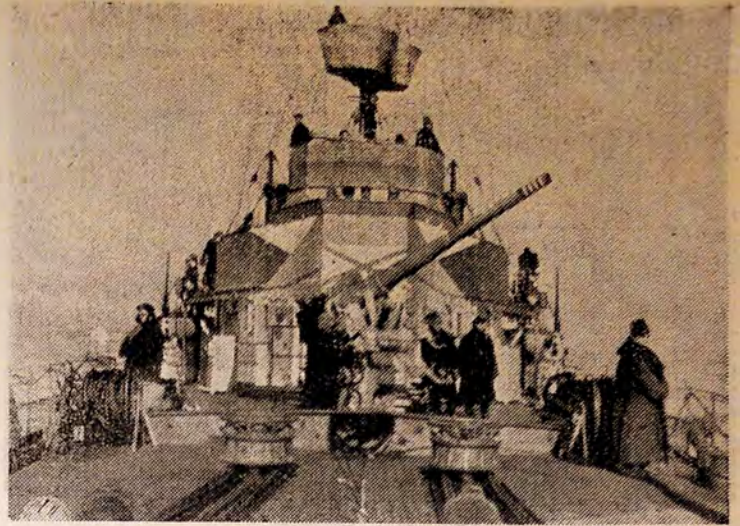
Privim în jos. Se zăreşte iar o şosea tixită de vehicule. Se aude glasul observatorului: „Să ţinem inamicul în respect până ne descărcăm bombele“.

Iar se aude o rafală, se vede o dâră de fum îndărăt; inamicul trase asupra noastră; aparatul nostru este ciuruit din nou. Aruncăm bombă după bombă asupra şoselei, peste tancurile şi vehiculele bolşevicilor.

O şuerătură trece printre capetele noastre. Vântul gheţos isbeşte în avion „Este bun pentru fierbinţeala prin care trecem“ — exclamă observatorul şi nici nu se gândeşte să-şi ridice capul de lângă aparatul său. Timpul trece greu. Aruncăm ultimele bombe. Jos şoseaua e în flăcări. „S'a golit lada“, spune observatorul

In dreapta noastră reapare aparatul de vânătoare inamic. Vânătorul rus este obligat să treacă prin snopul de gloanţe al armelor noastre de bord. La un moment dat îl vedem dându-se peste cap, dispare şi cade jos, fără să iasă fum sau vreo flacără din aparat. Il urmărim cu ochii sticlind. A fost lovit sau se preface? Nu ştim. Ne coborîm până la 20 metri, peste frontul nostru. Ne-am uşurat de o greutate. Pe aerodrom facem bilanţul loviturilor: Patru lovituri de tun în coada aparatului, trei lovituri în corpul avionului şi patru în aripa dreaptă, în dosul motorului, plus treizeci şi şapte lovituri de mitralieră, aşezate în linie. Am fost la o muche de pericol Nimeni n'a fost rănit. Nici maşina n'a suferit vreo avarie, iar misiunea a fost îndeplinită întocmai.

IOSEF STROBACH
Rep. de războiu pt. S. M. P.

Pe un vas de războiu românesc

RĂVAŞE DE RAZBOIU

Multe asemănări se află între versurile de haiducie şi cele de oaste, aşa cum ne arată răsfoirea vechilor culegeri de poezii poporane.

Fie plecat în codru, fie la oaste (adeseori, în trecut, era tot una!...), flăcăul schimbă cu mândra lui răvaşe pline de aceleaşi îndemnuri, tânguiri sau revolte şi de aceleaşi „vise“ ale somnului, credinţe sau moşteniri din părinţi în părinţi.

El scrie acasă aceste rânduri:

Până-i lumea n'oi uita
Ţara mea şi pe maica
Pe maica şi pe mândra.
Până-i lumea nu uit eu
Ţara mea şi satul meu.

Ea îi răspunde cu acelaşi foc dela inimă:

De m'aş putea ridica
Sus la cer ca negura
Aşi tot ninge şi-aşi ploua,
Aşi ploua, aşi vremui,
Pe duşmani i-aşi prăpădi....
Bade, — acasă mi-ai veni!

Badea nu vine. E plecat sub steag şi steagurile ţării flutură înalte împotriva vrăjmaşului. Ş până când ele nu se vor ridica sus de tot, biruitoare în totul, badea nu se deslipeşte de sub ocrotirea lor sfântă.

El aşteaptă întâiu mântuirea deplină a trebii la care a pornit, căci nu-i este obiceiul să lase din mână lucrul început cu atâta osârdie.

Răvaşul trimis de dânsa sună atunci aşa:

Foaie verde matostat
Astă noapte te-am visat
Sub un ciritei uscat:
Buzduganul spintecat
De-asupra ta aninat.
Puşca ta cea bună nouă,
Am visat-o ruptă 'n două
Şi pistoale, revolvere,
Le-am visat făr' de oţele!

Presimţirile negre ale femeii nu-l tulbură pe cel plecat, decât o clipă. Stă atunci, de bună seamă, şi se gândeşte la soarta lui şi a celor de-acasă, la gurile de oţel care pândesc să verse moarte asupra lui. Nimic mai de înţeles decât faptul că, în clipa aceea, o singură clipă, sufletul se înmoaie şi ochi-i umezesc de-o lacrimă:

Frunză verde a buruenii
Stăm aci în miezul iernii
Şi ne plouă şi ne ninge
Şi n'are cine ne plânge...

...Mândruţă, dragostea mea
Leag-o în năframa ta
Intr'o năfrămuţă neagră
Şi arunc-o mândră, 'n apă.
De-i vedea că a plecat
Să ştii, mândro, că-s puşcat;
Dei vedea că s'a oprit
Să ştii, mândro, că-s rănit,
Ori poate c'am şi murit;
Dar de tot dacă a stat
Să ştii, mândro, c'am scăpat...

Ostaşului nu-i este dat însă să se jelească. El îşi revine îndată, în toată puterea şi limpezimea cugetului... Respinge cu zâmbet pe buze şi cu credinţă 'n suflet orice gând rău şi orice presimţire neagră. Calcă mai apăsat, dar cu inima luminată. Strânge arma în pumn, cu pumnul mai încleştat, cu hotărîrea şi mai aprigă de a învinge, cu încredinţarea şi mai tare, că se va întoarce teafăr şi cu bine la ai săi:

Fie duşmanii cât frunza
Ca 'n pădure vom intra
Şi aşa i-am depăna
De cât lumea n'or uita
Şi aşa i-om birui
De cât lumea-or pomeni...

El scrie acasă aceste rânduri întăritoare şi mai harnic se aşează la datorie.

Iar simţământul de jale ce i-a încercat inima, i se schimbă din nou într'un simţământ de putere şi mai mare.

Călit şi spornic, porneşte în iureş, fără teamă.

Dârz şi iscusit, înfruntă moartea şi ea îl ocoleşte.

Iar în el creşte din zi în zi mai vârtoasă siguranţa dăinuirii cu care, în chip covârşitor, stăpâneşte întreagă singurătatea câmpului de bătae:

Eu sunt frate cucului
Şi tovarăş vântului...

S.

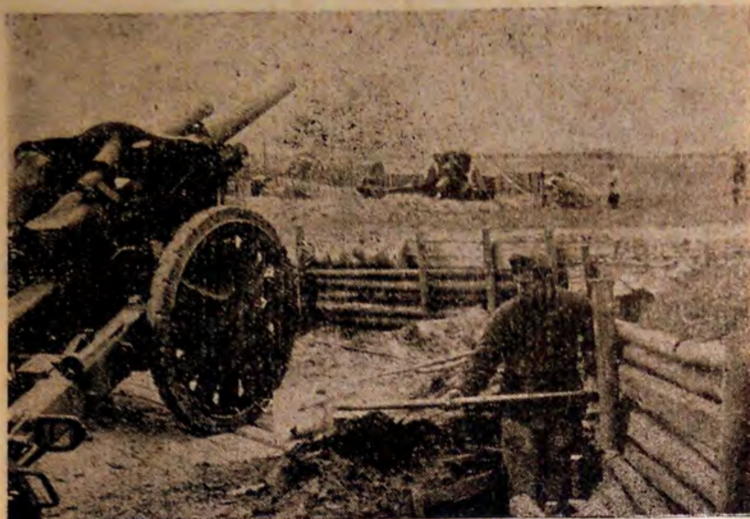
Amurg în Rusia

In Rusia lui Serghei Esenin
Amurgu-i ca o baltă de venin
Pe după dealuri încrustate 'n piatră,
Căţeaua morţii schelăe şi latră.

Se profilează'n asfinţitul mov
Figura unui nou Rascolnicov
Şi alte siluete trec tăcute,
Dar umbrele îmi par necunoscute.

Veninul îşi pătează balta'n roz
Şi plânge-o cucuvea la un colhoz.
E sufletul în mine ca un sloi
Şi ca'ntr'o povestire de Tolstoi.

ION SOFIA MANOLESCU

Tun german în baterie

EROUL DELA KIŞPEK

Când primele raze lucesc în zăpada eternă de pe Elbrus şi soarele începe s'apară de după creasta nesfârşită a Caucazului, zăgazurile tăcerii se rup, stăvilarele liniştei cedează şi iadul începe să se reverse...

Culcat în groapa de pe marginea râului Baksan, ascult „introducerea la judecata din urmă", cum am numit bombardamentul executat de întreg armamentul nostru. Şi când infernul parcă nu mai are sfârşit, când nervii aproape nu mai puteau de zgomot de avioane şi explozii de bombe, când totul tremura în jur şi totul părea că se năruie, într'un iureş nebun, într'o însufleţire fără margini, vânătorii de munte trec apa Baksanului, pentru a isgoni pe bolşevici din adăposturile, şanţurile şi cazematele care le făcuseră dincolo de apă şi'n satele Kisburun şi Kişpek.

In scurt timp apa e trecută, barajul de mine înlăturat şi satul Kisburun curăţit de ultimul bolşevic care mai încerca să reziste. Dar celălalt sat de pe malul Baksanului, Kişpekul, continuă să reziste. Cu tot bombardamentul aviaţiei, cu toată grindina de bombe a tunurilor şi aruncătoarelor, hidra roşie continuă să stea în cazematele şi adăposturile făcute pe marginea apei, la liziera satului şi la toate încrucişările de străzi.

Au trecut douăsprezece. Se apropie seara şi Kispekul rezistă. Compania care plecase pe lângă malul apei spre sat, nu mai putea înainta din cauza focului ucigător.

Atunci locot.-colonelul Vasile Cârlan cheamă pe căpitanul Balint Eugen şi-i spune:

— Trebue să cucerim Kişpekul!... Am toată încrederea în tine şi în compania ta... In stânga ta o să atace compania treia, iar în dreapta compania întâia...

Ordinul primit, compania porneşte la atac. Compania din stânga e oprită de focul cazematelor de pe malul apei şi nu mai poate înainta. Atunci Căpitanul Balint ia hotărîrea să atace singur şi să cucerească satul.

A fost o hotărîre îndrăsneaţă şi plină de răspunderi. Să ataci un sat lung de 3—4 km, apărat de două batalioane având lucrări defensive, nu e tocmai lucru uşor. Căpitanul Balint şi vânătorii Companiei sale nu ştiu ce-i pericolul şi nu dau înapoi în faţa acţiunilor eroice.

Hotărîrea e luată, ordinul e dat şi Compania intră în Kişpek. Primele două plotoane ajung la drumul ce trece prin mijlocul satului. Peste tot numai cazemate. Ruşii luptă din răsputeri şi rând pe rând veneau rapoarte dela cele două plotoane:

— Grupa 1..., 2..., 3, este înconjurată. Plotonul I este înconjurat... Plotonul II este înconjurat...

Căpitanul Balint îşi cunoaşte oamenii. Ştie că, înconjuraţi fiind, îşi vor îndeplini misiunea cu vârf şi îndesat. Deci, nu se sperie, ci, cu plotonul care-l mai avea, intră în sat.

Intre timp Comandantul unui ploton cade în faţa unei cazemate inamice. Plotonul rămâne fără comandant, luptă eroic, sparge cercul şi se retrage la marginea satului. Celălalt ploton luptă mai departe încercuit.

Seara începuse să se lase peste sat şi ruşii nu voiau cu niciun preţ să cedeze. Dar nici hotărîrea Căpitanului Balint n'a putut-o nimeni schimba!

Tocmai în timpul aprigei lupte apar 6 care de luptă germane sub comanda Lt. Feuerştein Martin şi cinci „Flakuri", sub comanda Lt. Kremmer Arthur, trimise de batalion să ajute la cucerirea satului.

Deşi se întuneca şi se făceau propuneri să se lase continuarea acţiunii până a doua zi dimineaţa, căpitanul Balint dă ordin de atac imediat. Insoţit de carele de luptă, Căpitanul Balint porneşte înaintea vânătorilor săi bravi şi începe curăţirea satului.

Dar, ce să vezi?

La o încrucişare de străzi, plotonul care era încercuit, rupsese cercul, încercuise la rândul său pe ruşii care voiau să-l prindă şi acum îi luase pe toţi prizonieri. Erau 50 ruşi.

Când îi vede Căpitanul Balint, ia pe cei doi sergenţi: Grozavu şi Roşoiu — autorii bravurii — şi-i sărută. Insufleţirea creşte, carele de luptă măresc elanul şi vânătoarea prin sat continuă.

Cazematele sunt luate una după alta, casele sunt curăţite, adăposturile golite, iar când cei 3—4 km sunt străbătuţi şi satul e cucerit, cele două batalioane ruseşti sunt desfiinţate şi peste 250 prizonieri sunt evacuaţi...

Noaptea se lăsase de-abinelea peste sat şi zgomotul armelor a încetat peste tot. Căpitanul Balint îşi ia măsurile de siguranţă pe timpul nopţii şi raportează că şi-a îndeplinit misiunea.

Sosesc cei doi locotenenţi: dela carele de luptă şi dela „Flakuri" şi când văd rezultatul acţiunii bravilor vânători se înclină plini de admiraţie şi nu contenesc a exprima bravului căpitan cele mai elogioase cuvinte de admiraţie şi de sinceră camaraderie de arme.

Slt. I. Cosma

Răvaş lui Stalin

Te răfuişi cu Crucea şi cu Sfinţii
Şi-ai dat semeţ cu barda'n Dumnezeu.
Un munte-ai fost şi te-ai clintit din locu-ţi...
Ai vrut să ici şi ai tot dat mereu...

Ţi-ai adunat puhoaie ciolovecii
Şi lumea 'ntreagă-ai vrut s'o cucereşti,
Dar, dela Prut, mi te-ai trezit pe Volga,
La tine-acasă'n stepele ruseşti.

Tovarăş bun cu Generalul Iarnă,
Te-ai opintit aci şi te-ai sbătut,
Luptând din greu să faci un pas 'nainte,
Ciupind ceva din multul ce-ai pierdut...

Dar, uite, iarna iar te părăseşte
Cu toate c'o făcuşi şi general!...
Soseşte iarăşi primăvara noastră
Şi ea-i mai tare, căci e... Mareşal!...

M. GHIMBĂŞANU

Bravii tunari români

Camaraderia de arme româno-germană nu este o pompoasă formulă, ci exprimă o realitate ostăşească şi umană, astfel încât înfrăţirea de pe front, sforţarea cot la cot, jertfele împărţite pe din două, corespund unei strânse intimităţi sufleteşti, nu unei atitudini impuse de nevoi trecătoare. Există şi la soldatul român, ca şi la cel german, convingerea că atitudinile lor fizice şi spirituale se completează într'un tot atât de armonios, încât numai astfel armatele române şi cele germane izbutesc să dea un înţeles moral şi o valoare de cruciadă războiului din Răsărit.

Şi o eficacitate care să asigure victoria, eficacitate care până la această inevitabilă soluţiune se verifică zilnic printr'o camaraderie ne mai întâlnită în cooperarea popoarelor.

Intre 17 Septemvrie şi 2 Octomvrie 1942, un regiment de artilerie grea românesc a luptat cu un grup de armate germane în condiţiuni grele, pe un teren dificil. Inamicul întărit pe poziţiuni puternice, nu putea fi dislocat cu uşurinţă, de aceea comandantul german al grupului, ordonă ca un corp blindat să deschidă atacul. Rafale de bombe întâmpină însă deplasarea carelor şi atunci un regiment de artilerie românesc, care opera sub ordinile grupului, primi misiunea să înlesnească înaintarea.

Agerimea, iuţeala tunarilor români, precizia tirului lor, au ajuns în armatele aliate, legendare. Artileria românească este clasată azi de experţii militari străini printre cele dintâi din lume.

Şi de rândul acesta glorioasa armă îşi merită renumele.

Intr'o clipă, un foc vijelios se abătu pe bateriile inamice, care începură să sară în aer cu servanţi cu tot. Focul inamic scăzu considerabil, tirul său deveni neregulat, astfel încât corpul blindat putu înainta cu uşurinţă în terenul curăţat de bolşevici, iar unităţile de infanterie care încadrau, porniră la atacul poziţiilor bolşevice răvăşite de tunurile noastre.

Timp de 15 zile fără răgaz, bravii artilerişti români cooperează la luptele grele din acest sector şi contribuţia lor la obţinerea avantajului final a fost considerabil.

Eroice fapte de arme recunoscute cu o desăvârşită satisfacţie şi consacrate solemn de către comandantul german, care atunci când regimentul de artilerie românesc a fost scos de sub ordinele grupului, a adresat comandantului regimentului românesc mulţumirile sale, în care, după ce arată isprăvile de vitejie ale tunarilor noştri, încheie:

„Colaborarea camaraderească cu regimentul de artilerie grea a fost foarte folositoare, aşa că regret foarte mult că regimentul a fost scos de sub ordinele corpului pentru altă întrebuinţare".

„Mulţumind pentru ajutorul eficace, exprim regimentului şi comandantului său cele mai bune urări pentru misiunile viitoare".

Eroul sublocot. Jurcă Dumitru

Zi de toamnă. Albastrul seninului cer inspiră multă nădejde şi voioşie în rândurile ostaşilor. Cota fără număr, pe care inamicul se instalase şi fortificase din timp, trebue ocupată cu orice preţ. Compania căpitanului V. M. are această misiune.

Comandanţii de plutoane la ordin. Fiecare îşi primeşte misiunea. Inaintarea începe. Ajungem la poalele cotei; o pantă abruptă. Greutatea mai mare o simt mitraliorii şi brandt-iştii.

Căpitanul V. M., la cot cu ostaşii, incurajează. Sublocot. Jurcă Ştefan, comandatul plutonului de mitraliori, ia în spate o piesă şi cu servanţii ei urcă mereu spre vârf. Ne apropiem. La liziera pădurii, către vârful cotei, inamicul nu mai era prezent. Ştiam precis că vroiau să ne înşele. Cu multă precauţiune înaintăm spre vârf.

Un foc de revolver automat, venit dela inamic, pune în poziţie de tragere pe bravii vânători. Bine ascuns pe versanta cotei, dar precis dibuit de bravii vânători, focul se declanşează de ambele părţi. „Mitraliere în bătaie", ordonă sublocot. Jurcă. Focul armelor automate, îndreptat spre cuiburile inamicului, trage fără încetare şi-l face să-şi părăsească ascunzişurile. Imbrăcat în uniforme nemţeşti şi româneşti, strigă să nu tragem. Credeau că ne înşeală.

— Ce face stânga? se aude din nou vocea căpitanului V. M. Inainte băieţi, nu vă lăsaţi.

De pe cota 210 brandt-urile inamice bat fără întrerupere. Nu ne intimidează de loc. Târâşi şi bine camuflaţi ostaşii ajung la vârful cotei. O luptă pe vieaţă şi pe moarte începe. Grenadele intră în funcţiune. Rândurile inamicului se răresc, dar nu cedează. Le vin ajutoare, iar de pe 210 se intensifică focul brandt-urilor.

Armele automate de centru sunt descoperite. Atenţia inamicului e concentrată spre ele.

Ochiul sublocot. Jurcă observă acest lucru. Sergentul Grama trage fără întrerupere, iar el personal asvârle cu grenade asupra cuibului inamic, care caută să neutralizeze focul mitralierelor.

Inamicul, deşi bine ascuns în cazemate, este redus la tăcere.

— Alt reper, ordonă sublocot. Jurcă. Ce face dreapta?

Asiguraţi de ambele flancuri, mână spre centru.

— Inainte băieţi, a noastră e victoria.

Din sacul ce purta scoate câteva grenade şi asvârle.

— „Sublocot. Jurcă măreşte focul armelor automate pentru a susţine manevra pe dreapta", ordonă căpitanul V. M.

— Inţeles.

Dar ochiul inamicului nu pierde armele autmate. Pentru a evita neutralizarea focului lor, sublocot. Jurcă pune din nou mâna pe grenade.

Parcă-l aud: una, două, trei. Satisfăcut că lovise în plin, mai cere sergentului Grama alte grenade. Asvârle din nou.

N'a avut timp să le trimită pe toate, căci un glonţ inamic îl loveşte.

Adus înapoi, spune ultimele cuvinte: „Băieţi, nu mă cutremur de moarte, sunt mândru de ea. Cu acelaşi curaj şi devotament, continuaţi lupta, căci a noastră e victoria.

Serg. t. r. I. TUDOR

Prizonier bolşevic

PAGINA VESELĂ

Ţiganul la scăldat

Un ţigan pleca odată
Inspre baltă, la scăldat,
Luându-şi cu el o sapă
Poate o găsi de săpat!
Obosit de cale lungă
La un mal se-aşează jos
Se gândi că nu-i la muncă
Şi deodată capu a'ntors.
El văzu in depărtare
Intr'un stuf de lângă deal
Că se bălăceau prea tare
Nişte raţe lângă mal.
Invârti el sapa in sus
Şi'n spre raţe a aruncat,
Insă raţele s'au dus
Şi sapa la fund s'a dat.
Dar ţiganu 'nfuriat
Fiindcă raţele i-au scăpat
In apă s'a aruncat
Şi tot dându-se la fund
Nici de sapă n'a mai dat.
Când ajunse el pe mal
Hainele nu le-a găsit
Că trecu un alt ţigan
După cum a fost pândit.
Ce să facă el acum
Şi cu ce să se îmbrace
Cum să meargă el pe drum?
Dar deodată se gândi
Fiindcă timpul e frumos
El în apă se asvârli
Până burta-i se lipi.
Pe'noptate frig se lasă
El o'ntinse tremurând
Până când ajunse acasă
Pielea i-a plesnit fugind.
Puradeii şi nevasta
Desbrăcat când îl văzu
Busna peste el dădu.
El le spuse ce-a păţit
Şi pe viaţă s'a jurat:
Că se lasă de săpat
Dar nici cum şi de furat.

Trimisă de C. Prisăcaru

Ghicitori

Am un pui de drac
Cu coada de rac
Cu mustăţi de ace
Şi nu vine'ncoace.

(Racul)

Invârtită
Şi legată
Şi ţepoasă
Noduroasă
Dă ocol mereu prin casă.

(Mătura)

Epistoliile fruntaşului Neaţă

Putinei Jude-ţu Teleorman pân Gara Salcia

Neaţă al Mariţichii neichiii Drag.

Aflâ despre Mine şi despre fitu că suntem bine multumesc şi dă câte ori primim fo epistolie drăgalaşe dăla Mata dă atâtea ori vine pentru noi primăvara Mai ales când primirăm ultima epistolie în care ne scriai că aţi începutără dân nou secerişu ciolovecilor după o iarnă atât dă grea şi plină dă nămeţi cât şirele dă paie cât paci să dăm fuga şi so lipim cu cocă pă zidu primariii so citească toţi ai noştri dân Putinei pom

Acu fincă e zi dă măcenici mă gândii şi mă răsucii cum săţi trimet matale o oală întreagă că tare ţio fi fost dor dă aşa ceva pacolo pântre balmucele ale, că nu zău ce să ştie pataschinele ale murdare ce e alea Măcenicii Domnului Nostru Cristos. Şi fincă nu găsii mijlocu săţi trimet mă puseî cu Neţişor şi mâncarăm fo trei oale pline dă măcenici şi pentru Mata dă nembolnăvirăm dă burtă şi stăm acu numa cu cărămizi calde la brâu.

A matale soţioară bolnavă dă măcenici

Mariţica

PROVERBE

Mai bine sărac şi curat, decât bogat şi pătat.

•

Din orice fel de lemn nu se face fluer.

•

Cine se laudă pe sine, nu se laudă de către alţii.

Cele bune să s'adune, cele rele să se spele.

•

Omul cel nărăvit rău, tot la rău e gândul său.

•

Musca pentru puţină dulceaţă îşi răpune vieaţa.

Mărţişor pentru Stalin

De'ntâi Martie, Staline
Iţi trimit un mărţişor
O bombă care iţi vine
Să te mângâie cu dor.

Că zăpada s'a topit
Din ea mlaştini au rămas
Ai ajuns iar desvelit,
Moartea-ţi este la un pas.

Urarea ce ţi-o trimit:
Scaraoschi să te ia
Să scape lumea de tine
Şi de mutrişoara ta.

P. C.

Strigături

Iar am dat mână cu mână
Cei cu inima română
Şi ne-am luptat cu vrăjmaşii
Ca să ne liberăm fraţii

Joacă fata cât de bine
Că mâine ţi-o zice câine
Iar dacă s'o mărita
Nici „Bineaţa" nu ţi-o da!

Fată nu-mai cleveti
Că urâtă tu vei fi
Feciorii te-or ocoli
Şi mereu te vei boci

Fată nu te mai boi
Că la faţă te-oi sbârci
Dinţii ţi s'or innegri
Şi feciorii or fugi.

Neaţă camuflat

Unde e Neaţă, camarazi?

Păţaniile fruntaşului Neaţă

de Neagu Rădulescu

— O potcoavă! Mi-a şi venit o idee grozavă!

— Ce tot face Neaţă cu atâtea potcoave? Că de câteva zile a strâns o grămadă.

— Aha, nouă Martie! A venit timpul potcoavelor.

CU ASTEA SĂ VĂ ALEGEŞI

— Şi acum, după ce le-am trimis ciolovecilor mărţişoare, să le trimit şi nişte mucenici.

Faptele săptămânii

DIN ŢARĂ

MINISTERUL DE FINANŢE a pus în circulaţie noui monede metalice de o sută lei, care vor înlocui hârtiile monede de 100 lei. Retragerea acestor hârtii monede se va anunţa la timp.

ÎN CAPITALĂ s'a organizat Centrul de sânge conservat, în strada General Angelescu Nr. 10, unde locuitorii sănătoşi pot merge să dăruiască din sângele lor, pentru ostaşii răniţi de pe front.

Iată încă un mijloc prin care se poate dovedi solidaritatea ce există între fraţii de aci şi cei de pe front.

MINISTERUL PROPAGANDEI NAŢIONALE organizează în fiecare săptămână câte 2—3 spectacole pentru ostaşii răniţi ce se găsesc în spitalele din Capitală.

In curând o echipă va pleca în provincie, spre a mai înveseli şi pe răniţii de acolo.

LA PREŞEDINŢIA CONSILIULUI DE MINIŞTRI sosesc zilnic donaţii în bani pentru armată, Palatul Invalizilor, sau pentru ostaşii răniţi. Printre donatori se găsesc numeroşi elevi şi eleve din şcoli primare care din puşculiţele lor sărăcăcioase au scos banii adunaţi cu greu spre a-i dărui din toată inima celor ce reprezintă ideia de jertfă pentru Neam.

Pentru aceste frumoase exemple de sacrificii, d-l Mareşal Antonescu a dispus ca micuţii donatori şi donatoare să fie citaţi pe Naţiune.

SĂPTĂMÂNA aceasta a început în Capitală săptămâna marei pregătiri odată cu postul cel mare pentru Invierea Domnului.

In toate bisericile s'au oficiat şi se vor oficia regulat slujbele de dimineaţă şi seară, după vechea rânduială.

Ca în niciun an s'a simţit participarea studenţilor teologi, care, la strană, formând coruri, au dat slujbelor o frumuseţe pătrunzătoare.

Ascultaţi la radio între orele 12,50—13,50 „Ora ostaşului" (Lunea, Miercurea şi Sâmbăta), „Ora italo-română" (Marţea) şi „Ora ostăşească româno-germană" (Vinerea).

DE PESTE HOTARE

AVIATORII ENGLEZI au bombardat de curând oraşul italian Palermo, lovind printre alte clădiri şapte biserici, dintre care unele de mare valoare, fiind monumente vechi de 3—400 ani.

Nu degeaba englezii sunt tovarăşi cu bolşevicii.

ZIARUL ENGLEZ „Daily Mail" publică un articol scris de un bun cunoscător al Rusiei în care arată planurile lui Stalin asupra Europei, în caz de victorie.

Sovietele ar cere Finlandei insulele Hangoe, care stau în calea sovieticilor. De asemenea, ar mai ocupa şi statele baltice, împotriva dorinţei Suediei.

România, adaugă ziaristul, nu trebue să se aştepte nici ea la un sprijin moral din partea Americii şi Angliei, dacă Sovietele ar reocupa Basarabia şi Bucovina.

FINLANDA, aliata noastră în lupta contra bolşevismului are un nou guvern, preşedintele consiliului de miniştri fiind profesorul Lisi Komies.

RADIO MOSCOVA a anunţat că Stalin a fost numit mareşal. Iată că bolşevicii au început să se molipsească de titlurile statelor apusene.

ÎN ZIUA de 6 Martie s'au împlinit 25 de ani dela întemeierea aviaţei finlandeze. Atunci Mareşalul Mannerheim primise în dar câteva avioane; cu timpul numărul lor s'a mărit, alcătuind o aviaţie puternică.

DL ISTMET INONU a fost ales din nou preşedinte al republicii turceşti. Faptul că toţi deputaţi turci au votat pentru el, însemnează că poporul turc a fost mulţumit de politica pe care a dus-o până acum, păstrând cu stricteţe neutralitatea ţării.

FIUL PREŞEDINTELUI Statelor-Unite, Roosevelt, care luptă în Africa de Nord fiind militar, a trimis o scrisoare, şi un deputat american a citit-o, unde spune între altele că vrea să se înapoieze în patrie şi să trăiască în pace împreună cu familia la ţară.

Ce o fi zis războinicul său tată despre părerea fiului? Nu cumva această părere este a tuturor americanilor?

POPULAŢIA din Africa de Nord ocupată de anglo-nordamericani este îndemnată să se revolte împotriva americanilor.

Se pare că englezilor nu le prea convine, când e vorba să împartă prada cu alţii, ci ar voi să le rămână totul numai lor.

ÎNTRE POLONEZII refugiaţi în Anglia şi sovietici au început certuri prin ziare privitoare la felul cum va fi Polonia în Europa de mâine; Polonezii vor o Polonie cu graniţele dela 1918, iar bolşevicii vor o Polonie ciuntită, aşa cum era înainte de războiul germano-sovietic din 1939.

Englezii, care au început războiul pentru apărarea independenţii statelor mici, cum era Polonia, tac chitic şi se fac că nici nu aud, nici nu văd.

Privitor la aceste neînţelegeri polono-sovietice, ziarul turcesc „Nadi" scrie că Anglia care garantase frontierele Poloniei, când e vorba de soarta viitoarei Polonii, în loc să ia apărarea polonezilor contra sovieticilor, răspund numai că nu a sosit timpul. Ziarul termină, arătând că tovarăşii Angliei, polonezii şi sovietele au şi început să se certe între ei pentru Polonia care nici nu mai există.

DEMOCRAŢIA însemnează o veşnică dezordine, constată un articol de fond din ziarul „A Voz". Dacă se dă fiecăruia posibilitatea de a spune tot ce-i trece prin cap, şi astfel să-şi dea frâu liber instinctelor, se pierde conştiinţa răspunderii. Dar dela democraţie până la bolşevism este numai un pas, spune autorul articolului. Pentru comunişti nu există nici lucru bun, nici justiţie, ci numai răul şi nedreptatea. Dreptul spiritului este doborît prin forţa brută. *Bolşevicul este fiara cu chip de om.* „Această fiară trebue nimicită", încheie articolul.

Gazeta „Sentinela" roagă ostaşii să-i trimită, scrise, poezii, anecdote şi alte întâmplări din viaţa ostăşească.
Adresa: „SENTINELA", Str. Sărindar Nr. 5-7-9 — Bucureşti.

Evenimente din războiu

Frontul antibolşevic din Răsărit

Centrul de greutate al ofensivei ruseşti s'a mutat în sectorul central al frontului. Lupte de o violenţă extraordinară se dau pe toată întinderea acestui sector, începând dela lacul Ilmen şi până la Orel. Sovieticii aruncă la atac forţe considerabile, puternice forţe blindate şi de aviaţie.

Cele mai înverşunate lupte se dau la marginile acestui sector, adică la Sud de lacul Ilmen (Steraia Rusă) şi în regiunea dela Nord de Orel (Suchinic), în timp ce la centru (Wiasma) contactul este mai puţin strâns, în urma mişcărilor de repliere executate de forţele germane.

Până acum nu se pot distinge ţelurile operative ale comandamentului bolşevic, dat fiind că el atacă cu aceeaşi violenţă în mai multe sectoare, iar pe de altă parte liniile germane n'au cedat nicăieri pentru a da pas inamicului să-şi desvolte vreo mişcare tactică. Lupta are înfăţişarea unei încleştări dârze pe poziţii. Rezistenţa germană provoacă inamicului pierderi enorme.

In regiunea dela Est de Wiasma, mişcarea de desprindere germană continuă. Pretinsele „succese" anunţate de bolşevici nu reprezintă altceva decât înaintarea lor în gol peste spaţiul evacuat de germani, între Rjew şi Wiasma.

In sectorul sudic, continuă exploatarea succesului german de nimicire dela Sud de Harkov. Slăbiţi prin pierderea puternicelor corpuri blindate care alcătuiau coloana vertebrală a armatelor lor din sectorul sudic, bolşevicii se văd obligaţi la o defensivă disperată, ceea ce nu poate opri însă înaintarea germană. In urma căderii localităţilor Valki şi Liubetin pe calea ferată Poltava-Harkov, forţele germane nu se mai găsesc azi decât la vreo câţiva kilometri de marele oraş ucrainian.

Şi la Nord de Harkov ruşii se retrag; de asemenea în spaţiul dela Vest de Kursk, presiunea lor nu se mai exercită.

Am putea spune că victoria germană dela Sud de Harkov a paralizat orice posibilităţi ofensive ale ruşilor în sectorul sudic, dela Marea de Azov până la Kursk.

In sectorul Leningrad — Ladoga, numai activitate de artilerie. Piesele grele germane bombardează intens Leningradul.

Şi în sectorul de Sud, în urma pierderilor grele suferite în ultima săptămână, bolşevicii s'au liniştit. Se semnalează totuşi alte masări de forţe în regiunea caucaziană.

La Sud de Novorossisk, elemente de şoc şi de recunoaştere au supraveghiat pe inamic.

Din notele şi din declaraţiile prizonierilor rezultă că sovieticii au pierdut până acum, în cursul încercărilor de debarcare din golful Zemskaia, în afară de un numeros material de războiu, vreo 4.000 morţi şi răniţi.

Pe ţărmul Kubanului, bolşevicii au atacat cu un efectiv de trei batalioane.

Mai la Nord, în cursul unui contraatac, două companii ce reuşiseră să se infiltreze în cursul nopţii, au fost nimicite, în vreme ce *trupele române au respins mai multe atacuri locale.*

In regiunea situată la Sud-Vest de Veliki-Luki se semnalează concentrări de trupe sovietice, precum şi atacuri date de trupe de şoc în număr tot mai mare.

Aviaţia germană a fost foarte activă pe frontul de răsărit. Mai ales în sectorul dintre Holm şi Leningrad, avioanele de asalt au intervenit cu succes în lupte. La Novorosisk, forţele aeriene germane au bombardat cu succes noi concentrări sovietice de trupe şi vase în apele din vecinătatea portului.

Războiul din Africa de Nord

Pe frontul tunisian, activitatea de luptă din ultimele 48 de ore s'a mărginit doar la acţiuni locale în partea de Nord şi de Sud a frontului, precum şi la unele ciocniri pe marginea lagunei Shott el Gerid. Lupte între formaţiuni de recunoaştere au avut loc între Medenine şi Metameur, între forţele mareşalului Rommel şi detaşamente înaintate ale armatei a opta britanice.

In partea de Nord a Tunisiei, forţele armatei I-a britanice se mulţumesc să stea în aşteptare. Trupele Axei şi-au consolidat poziţiile cucerite în zilele precedente. Se semnalează totuşi o mare concentrare de forţe în spatele liniilor frontului.

Aviaţia Axei a fost foarte activă, dând numeroase lupte cu forţele aeriene aliate şi atacând cu succes poziţii de luptă şi coloane de transport în spatele frontului.

Războiul din Pacific

Marele cartier general imperial al trupelor din China Centrală a dat un comunicat în care arată că formaţiile japoneze au început o operaţie în stil mare împotriva trupelor inamice din regiunea dela Sud de fluviul Yangtse, adică în punctul din jurul localităţii Yoceu, din provincia Honau, îndreptându-se spre Nord-Estul Chinei.

Forţele japoneze au trecut fluviul Yangtse şi în cursul dimineţii de Marţi, ele au ocupat patru oraşe situate pe malul meridional al fluviului.

C. 61.096. — M. O. IMPRIMERIA CENTRALĂ, — BUCUREŞTI.